

Remezhan henekleri

Category: Degişmeler, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Remezhan henekleri REMEZAN HENEKLERI

■ 0 nämäň günäsi!

Oraza günleriniň birinde Nasrettdin Ependi suwsuzlyga halys çydap bilmän bir çeşmäň başyna barypdyr-da, eňegini suwa basypdyr. Ýaňy bir teşneligini gandyrýar welin, daýhanlaryň biri onuň üstünden barýar:

- Ependi aga, bu edýäniňiz günä dälmi näme!
- Bar güm bolsana! Oaza diýeniň gezer gider, indiki ýyl ýene geler, emma men bir gitsem yzyma gaýdyp gelmen. 0 nämäň günäsi...

■ Dag-daşlaryň gadryny bileliň

Gadym döwürlerde Ýörük Uşak diýen ýere baranda şäherdäki ähli garbanyşhanalar ýapyk duran eken. Ol munuň sebäbini soranda, adamlar:

- Remezhan geldi – diýip, jogap berenmişler.
- Ýörük pahyr remezany näbilsin, gurbany näbilsin. Ol itiň ajy obasyna dolanyp gelende:
- Jan dostlar, ýaýlamyzyň gadryny bileliň. Uşaga Remezhan diýen biri gelip, bar zady gyran-jyrana salypdyr. Işläp duran ýeke naharhana tapmadym. Ajymdan öldüm. Siz ýöne Remezhan diýleni gelende Uşaga gidäýmäň. Öz ýaýlamyzdaky it-guşlaryň, dag-daşlaryň gadryny bileliň – diýipdir.

■ Aç wagtyma zat sorayan ýok

Oraza günleriniň biri günortan uçurlary bir bekdaşy iýip-içip durka üstünden barypdyrlar:

- Nämüçin agzyňy açdyň?
- Haýran galaýmaly! Aç wagtym-a hiç kim menden zat soranok, şu gün garnyma atmaga bir zat tapdym welin, baryňyz meň üstüme

eñäýdiňiz!..

■ **Münberdäki ymam**

Nasretdin Ependi oraza günleriniň birinde namaz wagtyndan ep-esli irräk wagyz diňlemek üçin metjide gidipdir. Ol münbere golaý bir ýerde oturyp, jemagat bilen bile wagyz etjek ymama garaşyp başlapdyr. Biraz wagtdan soň ymam gelip münbere çykypdyr.

Bir salym diňşirgenip durandan soň töweregine seredip:

– Eý jemagat! – diýipdir. – Meniň söz sözlemäge ejiz adam däldigimi gowy bilýänsiňiz. Emma häzir hiç zat ýadyma düşenok, näme aýtjagymy bilemok.

Münberiň alkymynda oturan Ependi ýerinden turaga-da, ymamyň jogabyny beripdir:

– Tagsyr, ýadyňa düşýän zat ýok bolsa, münberden düşmegem ýadyňa düşenokmy?

■ **Iş ula gitjege meñzeýär**

Täret almagy, namaz okamagy we şuna meñzeş zatlary bilmeýän adamlaryň biri maşgalasynyň, dost-ýarlarynyň haý-küşü bilen metjide namaz okamaga gidermen bolupdur. Tötänlige seretseňizläň, ol birinji gezek oraza aýynda ýassy namazyna ogly bilen bile gidipdir, namazdan soň tokaýa odun ýygмага giderin diýip ýanyna alyp gaýdan eşegini metjidiň daşynda goýup girende, ymam ony görüp gülümsiräpdir. Namaz başlapdyr. Bir, iki... rekatdan soň, namaz gutarar ýerde gutarmandyr. Ymam iki egnine salam beren badyna ýaňky adam ogluna ýüzlenip:

– Eşegi al-da öýe git, ejeňe-de salam aýt. Iş ula gitjege meñzeýär, selälige çenli öýe gelmesem alada etmäň – diýende, ymam ýene namaza başlapdyr...

■ **Oraza – parz, selälik – sünnet**

Bir adam aýalyny günde zor bilen selälige turzup, çay-nahar taýýarladyndyr, selälikde iýip-içenden soňam, agzaçara çenli günüň dowamynda iýip-içip gezipdir. Birnäçe gün geçensoň aýaly çydaman dil ýarypdyr:

- Heý, sende ynsap diýlen zat ýokmy? Orazada tutaňok, maň-da zor bilen selälikde çay-nahar taýýarladýarsyň.
- Orazada – parz, selälikde iýip-içmek sünnet dälmi näme?
- Hawa?
- Ýeri, keýwany! Parzda ýerine ýetirip bilemezok, iň bolmanda sünneti bir berjaý edeli-dä, erbet iş edýäsmi ýa?

■ Niýet

Bir bekdaşydan selälikde sorapdyrlar:

- Agzyňy beklände näme niýet etmeli?

Bekdaşy garnyny mazaly doýrandan soň jogap beripdir:

- «Çydabilsem duraryn, çydabilmesem ýuwdaryn» diýip niýetläp, agzyňy çaykamaly.

■ Bir eşek, bir öküz

Iki sopy orazada mugt iýip-içeris diýen niýet bilen bekdaşy obalarynyň birine myhman düşüpdür.

Hal-ahwal soralsykdan soň olaryň biri aýakýoluna çykypdyr.

Bekdaşy sopulary synap görmek üçin otagda galana ýüzlenipdir:

- Seniň ýoldaşyň nätúýsli adam? Bilýän zady ýok öýdýän?

Olam özüni ýoldaşyndan gowy görkezjek bolup:

- Äý, barypýatan eşeg-ä ol – diýip jogap beripdir.

Az salyndan soň beýleki sopa-da ýaňky soragy beripdir:

- Seniň ýoldaşyň nätúýsli adam? Üýtgeşik bilimem ýok öýdýän?

Bulam beýleki ýoldaşy ýaly:

- Goýsana oň gürrüňini. Öküzem bir, şolam bir – diýip, jogap beripdir.

Iňrik garalansoň, agzaçar saçagy ýazylýar. Emma legende arpa bilen samandan başga zat görmedik sopular haýran galyp öý eýesinden sorapdyrlar:

- Bular näme, erenler?

Bekdaşy gülüp jogap beripdir:

- Biriňiz-ä eşek, beýlekiňizem öküz. Size şundan gowy iým barmy?

■ Temeliň sygyry

Temeliň sygyry kesellänmiş. Ol oturyp dileg edýärmiş:

– Allajan, şu dilsiz-agyzsyz sygyrym bir oňatlaşsyn, on baş gün agzymy beklejek.

Ertesi gün agyla baryp görse, sygyra ylla kesel degmedik ýalymyş. Ol:

– Äht etdik, sözümizde durmaly bor – diýip, agzyny beklemäge başlapdyr. On başilenji gün sygyr birden öläýipdir. Temel aga gaharlanyp:

– Häý, äteňenälet sygyr diýsäni, men indi bu on baş günü orazananyň hasabyna goşmasammy!

Toplan we terjime eden: Has TÜRKMEN. Degişmeler